I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 173. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ВЕРЕСНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 20, 1972 No. 173. VOL. LXXIX.

В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

ЯКЩО НЕ ЗАГОВОРИМО МИ, ТО ЗАГОВОРИТЬ КАМІННЯ!

З початком цього, 1972-го року совєтські режимники в Україні почали нову хвилю терору проти тих українських інтелектуалістів, які вимагають ґарантованих їм конституцією СССР найосновніших людських прав. Десятки осіб заарештовано і в десятків інших проведено обшуки. У липні ж цього року вже переведено перші суди і засуджено на довголітнє ув'язнення та каторгу Ірину Стасів - Калинець, Стефанію Шабатуру й Івана Геля, а недавно міжнародні пресові аґенції подали вістку, що „український суд" у вівторок 12-го вересня, засудив уже втретє на десятирічну каторгу молодого українця Юрія Шухевича, який вперше був заарештований і засуджений на десять років каторги, мавши тільки 15 років, і потім знову на ще 10 років ув'язнення.

Уже повідомлення про арешти молодих українських інтелектуалістів були викликали найбільше обурення і протести не тільки серед українців в Україні та поза Україною, але й серед багатьох людей світу із сумлінням. Поновний арешт Юрія Шухевича з початком цього року був причиною звернення відомого ізраїльського інтелектуаліста-гуманіста Авраама Шіфріна, колишнього співв'язня Юрія Шухевича в совєтському каторжному таборі, до сумління людей вільного світу, щоб виступили в обороні цієї чи не найбільшої жертви новітнього совєтського варварства.

Досі українці в Америці та інших країнах вільного світу протестували проти цих новітніх варварств та топтання найосновніших людських прав у Совєтському Союзі вуличними демонстраціями, протестаційними зібраннями та численними зверненнями до урядів своїх країн і Об'єднаних Націй.

Останній драконівський засуд Юрія Шухевича вимагає вже не тільки слів протесту, але й відповідної акції. Вважаємо, що в теперішніх обставинах, крім наших протестаційних зборів і демонстрацій, крім протестаційних листів до наших урядів і Об'єднаних Націй, були б на місці, зокрема, такі протестаційні акції, як:

1. Припинення туристичних поїздок до Совєтського Союзу не тільки українців з Америки, але й найширша акція, щоб такі туристичні поїздки припинили і наші співгромадяни. Це коштуватиме Совєтському Союзові мільйони долярів, що їх дають йому туристи.

2. Проголосити й переводити повний бойкот імпортованих совєтських продуктів у нашій країні та поінформувати і заохотити до цього всіх наших співгромадян;

3. Вимагати від нашого Уряду зірвати торговельні взаємини з Совєтським Союзом;

4. Звернутися до професійних спілок портових вантажників, щоб відмовлялися навантажувати на кораблі призначені для Совєтського Союзу продукти та вироби і вивантажувати імпортовані совєтські продукти і вироби;

5. Звернутись до всіх більших наших коледжів та університетів, щоб припинили всякі зв'язки і обмін із совєтськими університетами та інститутами, аж доки не будуть звільнені Юрій Шухевич та заарештовані і засуджені українські інтелектуалісти;

6. Закликати своїх співгромадян до бойкоту всіх виступів совєтських ансамблів у нашій країні.

7. Усі ті, що посилають своїм рідним у Совєтському Союзі будь-які посилки, повинні два і три рази подумати, поки це вчинять, аж до звільнення Юрія Шухевича та ув'язнених українських інтелектуалістів.

8. Вимогу про звільнення Юрія Шухевича та українських інтелектуалістів піддержувати всіми іншими законними акціями, що не тільки морально таврують совєтську твердиню варварства, але головно такими, що їх вона відчує на своїй економіці.

Рекомендуючи нашим установам і нашим громадянам такі акції, „Свобода" з сьогоднішнім днем припиняє будь-які проголошування туристичних поїздок до Совєтського Союзу, рекляму совєтських продуктів та виступів совєтських ансамблів. Продовжуючи ще — з думкою про найбільш знедолених в Україні — проголошування бюр для висилки пакунків до Совєтського Союзу, знову закликаємо всіх наших громадян, щоб два рази подумали, поки такі пачки висилають і, якщо їх вже висилають, робили це тільки в крайній потребі для рятунку своїх земляків в Україні від голоду чи крайньої нужди.

Наші брати в Україні приносять найбільші жертви в обороні належних їм людських прав. Допоможімо їм бодай пожертвою наших коштовних зацікавлень.

Справді бо, якщо не заговоримо ми, то заговорить каміння!

В Україні затривожені долею І. Світличного, В. Чорновола, Л. Плюща та інших

Ню Йорк. — Одержаний тут 26-ий випуск підпільної „Хроніки поточних подій" повідомляє, що в травні 1972-ого року у самвидаві появився відкритий лист, автори якого занепокоєні долею арештованих в січні 1972 року осіб — К. Любарського, В. Чорновола, І. Світличного, Д. Шумука, Л. Плюща та інших. Автори листа вимагають прилюдности передбачених судових процесів, тобто допущення до участи в них громадян і преси. Підписали листа 17 осіб. Із названих у листі публіцист Вячеслав Чорновіл, засуджений уже за книжку „Лихо з розуму" на три роки ув'язнення, і примушений після звільнення працювати, як робітник на залізниці, був арештований у Львові нібито у зв'язку із справою Я. Добоша, хоч останній із ним взагалі не зустрічався. Третій із названих „Хронікою" літературний критик Іван Світличний, позбавлений після свого арешту в 1965 році взагалі можливости влаштуватися десь на працю, був арештований у Києві. Данила Шумука, який перебув уже 27 років у польських і совєтських тюрмах, засудили з початком липня ц.р. на 10 років ув'язнення і 5 років заслання. Останній із названих математик Леонід Плющ, співробітник інституту кібернетики, постійно переслідуваний за свої переконання й виступи ще з 1965 року і позбавлений можливости працювати за фахом, був арештований у Києві разом із десятками інших в січні ц.р.

Палатна бюджетова комісія затвердила законопроєкт про закордонну допомогу в сумі 4.2 більйона долярів

Вашинґтон. — Палатна бюджетова комісія затвердила у понеділок 18 вересня ц. р. після довших дебат законопроєкт про закордонну допомогу в цьому фіскальному році, що почався вже 1 липня 1972 р. У схваленому законопроєкті встановлено суму закордонної допомоги на 4.2 більйона долярів, на один більйон менше, як цього вимагав Уряд през. Ніксона. Цю редукцію умотивовано „критичною фінансовою ситуацією", що в ній опинилися ЗСА. В конґресових колах сподіваються, що затверджений бюджетовою комісією законопроєкт і встановлена в ньому сума закордонної допомоги будуть прийняті без змін Палатою Репрезентантів. Немає також виглядів, щоб Сенат — наставлений в загальному неприхильно до питань закордонної допомоги — відкинув проведені палатною комісією скорочення в її програмі і збільшив загальну суму видаткування в цій ділянці. Тривають дебати над закордонною допомогою уже 3 місяці й Уряд здійснює актуальну програму допомоги в рямцях минулорічного бюджету. В затвердженому бюджетовою комісією бюджеті закордонної допомоги 1.5 більйона долярів призначено на різні форми мілітарної допомоги й 1.2 більйона на економічну допомогу. Загальна сума в цих двох ділянках — 2.7 більйона долярів — є на 400 мільйонів нижча від вимаганої Урядом, але ж на 490 мільйонів вища, як у минулому році. Решта із суми 4.2 більйона долярів призначена на різні інші форми допомоги такі, як контрибуції до міжнародних фінансових установ, вдержування Корпусу Миру, кредитний продаж зброї чужим країнам тощо.

Секретар скарбу передбачає можливість збільшення податків

Вашинґтон. — Секретар скарбу ЗСА Джордж П. Шулц заявив під час переслухання в палатній Комісії шляхів і засобів, що якщо не будуть започатковані заходи для обмеження федерального видаткування, то скорше чи пізніше уряд буде примушений підвищити податки. Своєю заявою П. Шулц заперечив висловлені востаннє представниками Білого Дому запевнення, що президент Ніксон у другій каденції свого урядування не буде пропонувати збільшення податків. Із таким запевненням виступив був пресовий секретар Білого Дому Роналд Л. Зіґлер 7 вересня ц.р., як також асистент Президента для внутрішніх справ Джон Д. Ерліхман. Секретар скарбу П. Шулц виступив із своєю заявою про можливість збільшення податків у випадку дальшого збільшування федерального видаткування у зв'язку із дебатованою в комісії шляхів і засобів справою встановлення межі федерального видаткування до суми 250 більйонів долярів, щоб не збільшувати в дальшому федерального задовження. Цю останню межу, тобто задовження, Конґрес буде примушений підвищити, щоб уможливити Адміністрації покриття потрібних видатків, включно із платнями службовців. З другого боку деякі із членів названої палатної комісії вимагають, щоб уряд президента Ніксона провів усі потрібні редукції видатків у різних ділянках і програмах своєї активности.

Дін Раск і Джордж Міні критикують МекҐоверна і Демократичну партію

Чепелл Гілл, Норт Кароляйна. — Колишній державний секретар ЗСА в урядах колишніх демократичних президентів Джона Кеннеді і Линдона Б. Джонсона виступив із критикою цьогорічного демократичного кандидата на Президента Джорджа МекҐоверна, визнаючи його становище в питаннях оборони ЗСА, як „божевільне". Виступаючи із доповіддю в Університеті Норт Кароляйни, Дін Раск заявив: „Коли ми чуємо, як котрийсь із кандидатів (МекҐоверн) говорить, що він змагатиме до зредукування наших традиційних збройних сил тому, що ми можемо знищити Совєтський Союз і Китай двадцять разів скоріше, то він — базуючись на висновках із серйозної аналізи — ступає на шлях божевілля..." Згодом Дін Раск з'ясував, що він не називає МекҐоверна божевільним, але ж політику, яка доручає покладатися тільки на нуклеарні засоби оборонного стримування. У відповідь на цей виступ Раска, один із речників МекҐоверна заявив, що Дін Раск не проаналізував серйозно стосовних пропозицій МекҐоверна. — Водночас із цим, як повідомляють із Лас Веґас у Неваді, президент АФЛ-КІО Джордж Міні виступив з гострою критикою рішення Демократичної партії наймейнувати сенатора МекҐоверна на свого кандидата у президентських виборах, визначаючи це рішення як елітарне і спрямоване проти світу праці. Міні підтвердив, що очолювані ним робітничі об'єднання залишаться невтральними в цьогорічних виборах.

У Клівленді відбувся День УНС

Клівленд. — Після успішних Днів Українського Народного Союзу в Пенсильвенії, Ню Джерзі та майже рівночасно з таким Днем на Союзівці, відбувся минулої неділі, 17-го вересня, День Українського Народного Союзу у Клівленді. День влаштований Окружним Комітетом Відділів УНСоюзу з головним радним д-ром Богданом Футеєм на чолі, відбувся на площі української католицької парафії св. Андрея в Пармі з участю понад 350 осіб, між ними багато відомих місцевих громадян та членів 20 Відділів цієї Союзової Округи. Програму дня відкрив коротким словом д-р Богдан Футей, а проводив нею інж. Іван Фур. Промову про ролю і значення УНСоюзу в громадському і приватному житті українців в Амерції і Канаді та в їх зусиллях допомогти українському народові в його змаганнях до волі і незалежности виголосив приявний на цьому святі головний предсідник УНС Йосип Лисогір. Під час програми відзначено почесними грамотами най-

(Закінчення на 3-ій стор.)

ОН безсильні в справі замирення на Близькому Сході

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм проголосив 18 вересня ц. р., напередодні відкриття 27-ої з черги Генеральної Асамблеї ОН заяву, в якій признав, що Об'єднані Нації безсильні, щоб протидіяти ізраїльсько-арабським зударам та, ще більше, щоб завести мир на Близькому Сході. Генеральна Асамблея, яка мала відкритись у вівторок 19 вересня, матиме на денному порядку, між 100 різними точками, ситуацію на Близькому Сході, як головну цьогорічну проблему, але сам Курт Вальдгайм і всі коментатори однозгідно признають, що недавній терористичний акт на Мюнхенських Олімпійських ігрищах так загострив атмосферу, що нема шансів на замирення на Близькому Сході. Ізраїль признає готовість рекомпенсувати в якійсь мірі палестинських втікачів, але виключає прийняття до своїх кордонів півтори мільйона отих колишніх палестинських арабів і їх дітей що в міжчасі народились, як теж вимагає припинення партизансько-терористичної дії палестинських партизанських організацій. Президентом Генеральної Асамблеї, яка триватиме три місяці, буде польський віце-міністер закордонних справ Станіслав Трепчинський. В минулу неділю прибув уже до Ню Йорку совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико. Прилетів також віце-міністер закордонних справ Комуністичного Китаю Чіяо Кван-хуа. Генеральні дебати почнуться в понеділок 25 вересня. У вівторок 26 вересня виступить у Генеральній Асамблеї державний секретар Вілліям Роджерс. Америка буде старатися перевести на цій Генеральній Асамблеї новий розподіл членських внесків при чому ЗСА, які дотепер платили 31.5 відс. бюджету Об'єднаних Націй не погоджуються платити більше, як 25 відсотків.

Уґанда зупинила інвазію з Танзанії — бої продовжуються

Найробі, Кенія. — Вірні режимові президента східньо-африканської Уґанди, Іді Аміна, війська зупинили наступ коло 1.000 вояків, які три дні тому переступили кордон від сторони Танзанії і відперли їх до кордону. Танзанія вислала в сторону кордону своє військо, щоб протиставитись уґанцям, якщо вони переступили б кордон. Уряд Танзанії твердить, що інвазію до Уґанди перевели самі уґандці, політичні втікачі, прихильники колишнього президента Мільтона Оботе, проти якого Іді Амін перевів був збройний переворот 25 січня мин. року. Оботе втік на територію Танзанії, президент якої, Джуліюс Ньєрере, сприяє прогнаному президентові Уґанди і не визнає режиму Іді Аміна. Цей останній оскаржив Британію, що вона стоїть поза цією останньою інвазією та що вона плянує вислати проти Уґанди власне військо — британський речник рішуче заперечив цьому. Британський і американський амбасадори запротестували проти арештування в столиці Уґанди Кампалі яких 17 закордонних журналістів і кількох цивільних американців. Тому, що з Уґанди нема вісток від тамошніх західніх кореспондентів, то всі відомості про тамошні події приходять з сусідньої до Уґанди і Танзанії Кенії. Бої в Уґанді продовжуються і не виключений вибух тамошньої громадянської війни.

Москва посилює антирелігійну кампанію

Москва. — У московській „Правді" появилася у минулий понеділок на першій сторінці велика стаття з різкими докорами на адресу партійних комуністів, які потурають релігійним практикам ба навіть самі є їх активними учасниками. „Правда" наказує посилення і покращання протирелігійної пропаґанди та проголошує гасло, що „кожний комуніст мусить бути воюючим атеїстом". Виразно натякаючи на можливість „чисток" у компартії з членів, які не є „воюючими атеїстами". „Правда" водночас пов'язує релігійність з „націоналістичними пересудами". У тій статті не називається за іменем, які власне націоналізми кремлівські правителі мають на увазі, але закордонні кореспонденти у Москві стверджують, що дійсно найбільша релігійність існує серед „меншин" в СССР, особливо в католицькій Литві, в мусульманських Азербейджані й Узбекістані, на Кавказі та в Україні, — при чому кореспондент „Н. И. Таймса" спеціяльно називає район Миколаєва. Однак також в корінній Московщині помітний зріст релігійности. Стаття у „Правді" доказує, що поверх 50-тирічна атеїстична кампанія комуністів зазнала повної невдачі.

В Даллас, Тексас, відбудеться крайовий братський з'їзд та концерт з участю українських танцюристів

Джерзі Сиτі. — Від понеділка 2-го жовтня 1972 р. у пам'ятнім з трагедії, яка там постигнула покійного президента ЗСА Джона Кеннеді, місті Даллас, в готелі Статлер - Гілтон, відбудеться річна конвенція Крайового Братського Конґресу, який об'єднує всі більші братські забезпеченеві організації ЗСА і Канади й до якої належать три найбільші наші Союзи. Конґрес гуртує рівно сотню забезпеченевих організацій, які забезпечують десять мільйонів членів, згуртованих у кругло 60,000 відділах на території ЗСА і Канади. Загальна сума забезпечення цих членів доходить до 25 більйонів долярів. На програму конвенції складаються звітування з діяльности Конґресу та його десяти секцій, доповіді найбільших знавців братського забезпечення та братської, допомогово і громадської діяльности й вибори нового проводу на черговий рік. Конвенція триватиме три дні. На конвенції репрезентувати муть Український Народний Союз головний предсідник Йосип Лисогір, головний секретар д-р Ярослав Падох і головна касирка мґр Уляна Дячук. Конвенцію попередить концерт, п. н. Братський Спектакуляр, влаштований заходами Братської Секції Конґресу, до управи якої належить д-р Ярослав Падох, як минулорічний президент тієї Секції та головний касир Українського Робітничого Союзу Едвард Попель. В концерті, який відбудеться в неділю 1-го жовтня ц. р. візьмуть участь дев'ять братських організацій з різноманітною програмою, у виконанні передусім молоді. Початок о год 2 по полудні. Найбільше старань для успіху цього концерту вкладає в його підготову тексаська чеська братська організація під проводом п. Сіда Поклапдніка. В цьому концерті виступатиме українська танцювальна група під керівництвом відомого громадянина інж. Василя Полевчака з Гюстону, тексаського стейту. Вступ на цей концерт вільний для усіх.

ХМАРОСЯГ УНС НАД ГУДСОНОМ ВИКЛИКАЄ ПОДИВ І ЗАЦІКАВЛЕННЯ

Так виглядав з кінцем минулого тижня 15-поверховий хмаросяг для нових приміщень Українського Народного Союзу і „Свободи" над Гудсоном в Джерзі Сиτі. Могутні двигуни закладають та прикріплюють величезні поперечні і поздовжні залізобетонові частини стін, що їх за вказівками архітектів інж. Юліяна Ястремського й інж. Аполінарія Осадци виготовлено в Канаді. Між цими поздовжними і поперечними бльоками стін закладається і прикріплюється іншого кольору переділи, залишаючи отвори на вікна. Більше як половину будівлі вже закрито стінами і з початком жовтня почнеться вже закладання вікон. Рівночасно із цим зовнішнім „оформлюванням" хмаросягу, продовжуються інтенсивні електрифікаційні, каналізаційні та мулярські праці внутрі будівлі, що викликає загальний подив та зацікавлення, як одна з найбільших і найбільш замітних будівель по цьому боці Гудсону. Зацікавлення виявляють зокрема великі фінансові та інші фірми, які бажали б винайміти в цій модерній будівлі УНСоюзу приміщення для своїх бюр. Будівля, згідно з контрактом, має бути закінчена та віддана до вжитку в лютому 1973-го року.

ВІДБУВСЯ СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ТУСМ; БОГДАН ФУТАЛА ОЧОЛИВ СВІТОВУ УПРАВУ, ОЛЕСЬ ЧЕРІНЬ КРАЙОВУ

Детройт (УПС). — В неділю 17-го вересня ц.р. тут закінчилися триденні наради 13-го Світового Конґресу Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ) та 5-го Крайового З'їзду ТУСМ в ЗСА. Згідно із наміченою програмою, конґрес та з'їзд зробили підсумки праці ТУСМ упродовж останніх двох років, обрали нові керівні органи на чергову каденцію та схвалили напрямні діяльности та резолюції.

Світовий Конґрес ТУСМ

Наради конґресу почалися в суботу 16-го вересня у передполудневих годинах в приміщенні Вейнського стейтового університету. В п'ятницю вечором почалася реєстрація делеґатів та зустріч. Після відкриття, молитви, прийнятті порядку нарад, вибору президії та заслуханні чисельних письмових та усних привітань, відбулася головна частина конґресу: звідомлення з діяльности і дискусія та вибір нових керівних органів.

Звіт з діяльности склав голова Світової Управи ТУСМ інж. Богдан Кульчицький. Уступаючий голова накреслив широку панораму діяльности ТУСМ, зупиняючись на окремих позитивах і неґативах. Окрему увагу присвятив звітодавець справам, що стосувалися суспільно-громадської і політичної діяльности ТУСМ, ролі і місця ТУСМ в українському організованому житті, а зокрема в загальному контексті акції по лінії допомоги українському народові. Звіт викликав жваву дискусію, в якій багато порушених питань (як наприклад ситуація на окремих відтинках українського життя, справа УККА тощо) були основніше з'ясовані і уточнені.

На внесок Контрольної Комісії, конґрес одноголосно схвалив діяльність Світової Управи. Крім того, враховуючи те, що інж. Б. Кульчицький, який упродовж останніх десяти років очолював ТУСМ, рішився більше не кандидувати, Конґрес висловив йому вдячність за його дотеперішню працю, приймаючи через аклямацію пропозицію Конґресу обрати його почесним членом ТУСМ. Представник ТУСМ з Арґентини, д-р Ярема Тауридзький, вручив інж. Кульчицькому пропам'ятну відзнаку. Конґрес відзначив рівнож довголітню працю в управі пані Христі Кульчицької.

На внесок номінаційної комісії, Конґрес обрав нові керівні органи ТУСМ. До Світової Управи були обрані: Богдан Футала, голова; Рома Лісович, секретар; Роман Сеньків, ідеологічно-політичний референт; Мирон Биц, касир; Аскольд Лозинський, пресовий референт; Ярема Тауридзький (Арґентина і Любомир Квасниця (Канада), члени. До Контрольної Комісії увійшли: Богдан Кульчицький, голова; Борис Потапенко і Андрій Бандера, члени; а до Товариського Суду: Христя Кульчицька, голова; Ада

(Закінчення на 3-ій стор.)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Розгул терору в Україні

В Україні, як колись у сталінську добу, у тридцятих і в сорокових роках, шаліє знову терор московських органів безпеки. Совєтські суди виносять — за директивами КҐБ — жорстокі вироки над українськими діячами культури — поетами, мистцями й науковцями, як також над селянами й робітниками. Після засуду на довгоречинцеве ув'язнення в таборах суворого режиму історика й публіциста Валентина Мороза в листопаді 1970 р., у ряді проведених вліті цього року судових процесів засуджено на нові важкі вироки: селянина Данила Шумука — після відбуття 27 років у польських і совєтських тюрмах — на 10 років ув'язнення і 5 років заслання; такий самий присуд одержав син сл. п. Головнокомандувача УПА Романа Шухевича, народжений 1933 року Юрій Шухевич, що відбув уже 20 років ув'язнення і в половині липня цього року такий же вирок упав на робітника, — колишнього в'язня протягом трьох років — Івана Геля. Крім названих разом з І. Гелем засуджено двох жінок — поетесу Ірину Стасів-Калинець на 6 років ув'язнення та 3 роки заслання і мисткиню Стефанію Шабатуру на 5 років тюрми і 3 роки заслання.

Усіх їх суджено нібито за „антирадянську пропаганду й агітацію", але ніяких конкретних доказів такої діяльности ні КҐБ, ні совєтські суди не змогли проти них зформулювати. Насправді ж усіх їх судили за те, що вони так само, як Валентин Мороз у своєму „Репортажі із заповідника ім. Берії", виявили жорстоку дійсність совєтських тюрем і концтаборів, або протестували проти каґебівського засилля в Україні. Дмитра Шумука судили за знайдені в нього спогади про терор і знущання в сталінських таборах. Юрія Шухевича за те, що разом з Іриною Стасів і її чоловіком Ігорем Калинцем та іншими підписав протест до влади проти арешту Валентина Мороза. Робітника-техніка Івана Геля покарано за те, що насмілився виступити із промовою на похороні трагічно загинулої мисткині Алли Горської і разом з іншими підписав протест проти жорстокої розправи над В. Морозом. За такі ж протести засуджено мисткиню Стефанію Шабатуру і поетку Ірину Стасів-Калинець, арештуючи зараз після засуду ще і її чоловіка — видатного українського поета Ігоря Калинця, автора віршів про хресний шлях В. Мороза.

Такі були „злочини" засуджених, і важкі вироки над ними треба трактувати як вияв помсти КҐБ за те, що арештовані ними мали свої переконання і сміливість виступити на оборону правди і свободи. І саме тому ці жорстокі вироки мусять викликати широкий і рішучий протест усього українства й усього вільного світу проти розгулу терору в Україні.

Обережність в оцінках

Інститут Ґеллупа й інші опитові бюра виказують перевагу республіканської кандидатури Ричарда Ніксона над демократичною кандидатурою Джорджа МекҐоверна на яких 25-30 відсотків. Однак, сам президент Ніксон перестерігає проти надмірного оптимізму. Мовляв, треба виходити з засновку, що до його перемоги бракує ще мільйон голосів, і треба вести таку енерґійну виборчу кампанію, щоб у дні виборів виграти — одним голосом більшости. Різні історичні прецеденти заперечують непомильність передвиборчих опитів. Найбільш відомий приклад у виборах в 1948 р.: всі опитові бюра передбачали „певну" перемогу республіканського кандидата, нюйоркського губернатора Томаса Дюї, а переможцем вийшов демократ Гаррі Труман — власне завдяки своїй наполегливій кампанії, коли певний перемоги Дюї ту кампанію занедбав.

І тому й демократичний кандидат, сенатор Джордж МекҐоверн не втрачає надії на свою перемогу. Він має особисто поважну підставу вірити у свою зірку. Адже ще рік тому всі опитування виявляли, що він має не більше як 4 відсотки виглядів на перемогу в правиборах, а коли б навіть їх виграв, то все одно його „напевно" не виберуть на офіційного кандидата партії. Своєю впертістю і добрим організаторським талантом він не тільки виграв правибори, але й отримав номінацію на конвенції Демократичної партії. Він є теж гнучким тактиком: у кампанії перед правиборами орудував такими програмовими гаслами й конкретними обіцянками, що з'єднав собі півмільйона добровільних молодих аґітаторів. Він не цурався марки репрезентанта демократичної лівиці. Але після конвенції завернув „направо", стараючися замиритись з керівними діячами демократичного центру, з так званими „реґулярними" демократами. МекҐоверн має багато слабких пунктів і зробив багато помилок, — але те саме стосується і Ричарда Ніксона. І тому треба дуже обережно ставитися до передбачування вислідів 7 листопада ц. р.

Екуменікус

КРИТИКА З ПОСМАКОМ ПУБЛІЧНОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ

(1)

Стаття Мілени Рудницької в чикаґському „Українському Житті" з 25 червня 1972 р. п. з. „Криза чи провал" стала настільки голосною в українській публічній опінії, що до неї зайняли вже становище й деякі зорганізовані чинники. З'явилися засуджуючі комюніке Крайової Ради громадських організацій у ЗСА за Патріярхат УКЦ та Крайової Управи Товариства за патріярхальний устрій УКЦ. Зайняли становище з цього приводу й деякі часописи. Пресовий виступ М. Рудницької став темою гарячих розмов у різних суспільних середовищах.

Оскільки сеньйорка українського журналізму і колишня політична діячка була спровокована статтею Екуменікуса в „Свободі" з 4 і 5 травня ц. р. про незавидні відносини в Українській Католицькій Церкві, опінія очікує також репліки автора, з чиїми поглядами М. Рудницька полемізує.

Насамперед особиста заувага: було цілком зайвим протиставляти погляди Екуменікуса, „в яких нема ні сліду оптимізму", римським дописам В. Маркуся, „писаним у настрої евфорії" з приводу успіхів помісности". Чейже не був таємницею для авторки і для ознайомленого з нашими церковними справами читача прибраний, з таких чи інших причин, псевдонім автора! (В Мюнхені, Чикаго, Ню Йорку й Римі про це горобці цвірінькають).

Трюк протиставлення двох „поглядів" залишається тільки мало вдалим журналістичним трюком. Правда, попередні римські дописи підкреслюють без усякої евфорії те, що було позитивним у нашій церковній дійсності. Але бракувало в них і вказування на неґативні прояви. Стаття Екуменікуса порушила справи УКЦеркви після ряду прикрих фактів і тому не могла бути іншою. Суґерування і здогади, мовляв, стаття Екуменікуса „інспірована Верховним Архиєпископом", недоречні. Вистачить бо ознайомитись із низкою його попередніх журналістичних статтей з церковної проблематики протягом кількох років, щоб переконатися в послідовності їх лінії та подібній критичній настанові автора до певних явищ і чинників. А протягом усього того часу були відсутні факти, що натякали б на якусь „інспірацію". М. Рудницькій важко припускати, що український мирянський діяч може діяти незалежно і з особистою відповідальністю. Чи не можна б тоді висунути здогад, що й стаття „Криза чи провал" також інспірована римськими і мюнхенськими колами, з якими авторка утримує близькі ділові зв'язки?!

Стаття М. Рудницької в основному звернена не стільки проти Екуменікуса, як проти „жителя ватиканської палатки, Палацціна дель Арчіпрете", Верховного Архиєпископа Кир Иосифа. Їй вигідно приписувати погляди, висловлені в газеті вільним журналістом, Голові УКЦеркви. Для драматизування ситуації ці погляди ще й переяскравлює, по-своєму інтерпретуючи та вкладаючи в рядки Екуменікуса те, що він не висловив. Ось приклади:

Ніде в статті „Свободи" не сказано, що ставлення до наших Владик „в останній час у Ватикані настільки недоброзичливе, що їх виступи на Папському Синоді зустрічалися не приязно". Натомість мова була про зміст виступів (в обороні переслідуваної в Україні Церкви), що не подобалося ватиканським чинникам, і звідсіль їх неприязнь.

Екуменікус не писав ніде й ніколи про опозицію всіх українських Владик до Верховного Архиєпископа, що намагається скрізь у статті вичитати М. Рудницька і посвоєму, песимістично представити нашу внутрішню ситуацію. В кількох місцях, коментуючи критично ставлення Владик, Екуменікус вживав виразно таких висловів: „частина ієрархії", „деякі наші Владики", „є між Владиками такі"...

Необґрунтовано виправдує М. Рудницька відповідну установу у Ватикані, що нібито „помилково" подано про дальше існування фікції конференції української католицької ієрархії в „Аннуаріо Понтіфіччьо". Що це не дрібна помилка, а свідома політика, свідчить факт, що це публікується щороку, хоч відповідні особи звертали увагу ватиканським чинникам на цю аномалію. Верховний Архиєпископ не потребує посередництва Екуменікуса, щоб довести це до відома Митр. Кир Максима Германюка (як суґерує М. Рудницька). Він же сам повідомив Постійний Синод в червні ц. р., що склав протест проти такої практики в Департаменті Стану. Авторка пише про якусь нетактовність збоку Верховного Архиєпископа до Кир Максима тільки для того, щоб відносини між Владиками і Верховним змалювати чорніше, як вони в дійсності є.

Ніде в статті Екуменікуса не сказано, що Український Католицький Університет не має студентів навіть для літніх курсів. Це, мабуть побожне побажання недоброзичливців цієї установи, спростоване вислідом хоч би цьогорічних курсів. Реферуючи, знов однобічно, брак співпраці деяких монаших Чинів з Верховним Архиєпископом, М. Рудницька додає від себе: „До Чину Студитів нема кандидатів". Екуменікус натомість писав:

„Якщо б збоку цих Владик була співпраця (з Верховним Архиєпископом), то напевно університет мав би більше студентів, напевно були б співпрацівники в Музеї, Архіві, а може і було б більше кандидатів до Чину Студитів". Очевидно, є різниця між висновками авторки і тим, що написано. Студити мають, хвала Богові, пропорційно не менше покликань від інших наших Чинів. Але авторові йшлося про справжній ріст цього нашого типово східнього монашого уставу, який при більшому сприянні Владик мав би шанси на кращий розвиток.

(Закінчення буде).

Я. Татомир

КРИТИКУЙМО УККА, АЛЕ ЖЕРТВУЙМО НА УНФОНД

(Порядком дискусії)

Є загальноприйнятою правдою, що не слова, а діла є мірилом патріотизму. Коли прикласти це мірило до нашої жертвенности на УНФонд, то бачимо дуже сумну картину: наші пожертви на УНФонд незвичайно низькі. Десять, п'ятнадцять чи двадцять п'ять долярів на рік — це неспівмірно низькі вплати, коли брати до уваги великі завдання, що стоять перед УКК.

Згадані вище суми — це менше як одноденний заробіток, а часто менше як одна тисячна частина річного заробітку платника.

У час брутального поневолення і послідовного московщення України перед УКК та СКВУ стоїть велетенське і незмірно важке завдання вести акцію освідомлювання вільного світу із жахливою дійсністю в Україні, бути голосом поневоленої Батьківщини на світовому форумі, розкривати злочини Москви перед опінією світу.

Як може УКК та СКВУ успішно виконувати ці великі завдання, коли річний фонд, який ми даємо їм до диспозиції, становить малощо більше, а часто й менше, як сто тисяч долярів?

Коли говоримо про ці справи, то часто чуємо: „Не турбуймо тих, що бодай дещо жертвують до УНФонду — докладімо старань, щоб усі наші громадяни виконували їхній громадський обов'язок". Часто чуємо, що „колись стільки то тисяч громадян вплачувало до УНФонду, а тепер платить тільки п'ять тисяч осіб, бо у проводі УКК є „непопулярні особи" і т. п.

Немає сумніву, що УКК і його Відділи повинні докладати всіх старань, щоб збірковими акціями охопити якнайширші кола наших громадян. Та не обманюймо себе нереальними надіями, не сподіваймося, що число платників УНФонду колинебудь визначно збільшиться. Коли переглядаємо списки вплат до УНФонду за минулі роки, бачимо, що ядром і базою УНФонду була завжди розмірно невелика громада постійних платників.

Серед цієї громади бачимо людей різних політичних переконань, різної освіти, різного територіяльного походження та маєткового рівня. Бачимо у цій громаді платників УНФонду теж завзятих критиків УКК. Спільне всім цим громадянам є, мабуть, зрозуміння, що тоді, як якість, напрямні і обсяг праці УКК треба постійно поліпшувати, у ніякому разі не можна підривати і руйнувати УКК неплаченням УНФонду.

При цій нагоді слід сказати, що критика праці УКК, як критика кожної демократичної установи, корисна, потрібна і є невід'ємною частиною демократичного процесу. Ми бачили й бачимо, до чого ведуть установи чи устрої, де критика не існує (комунізм, нацизм).

Сьогодні, у час плянового московщення України і жорстокого переслідування наших братів і сестер на рідних землях, ми мусимо скріпити наші політичні акції в обороні Батьківщини. Для цього ми мусимо скріпити акції УКК та СКВУ і дати цим нашим установам достатні фонди.

Збільшення УНФонду ми мусимо базувати передусім на ідейності, зрозумінні ваги справи і жертвенности дотеперішніх постійних платників, на ідейності і жертвенности громадян, які були у минулому і є тепер базою УНФонду.

Розрахунок на постійних платників УНФонду найбільш реальний, і в такому розрахунку немає нічого незвичайного. Такий уже закон життя, що завжди невеликий гурт несе увесь тягар загальної справи на своїх плечах. А втім, 5 000 платників УНФонду це не мале число. 5 000 по 50 дол. — це вже чверть мільйона долярів річно, 5 000 по 200 долярів — це мільйон долярів.

Кінчаю апелем до постійних платників УНФонду: Піднесімо висоту наших вплат! Піднесімо УНФонд до бодай чверти мільйона річно! При добрій волі це дуже легко зробити.

ЛІТО

Прозору прозелень
промив примхливий дощ,
Пригріло сонце
обважнілі віти,
Шепочуть старожитні
заповіти
Старі дуби
і тонкостеблий хвощ.
Упасти б так
на росяну траву,
Забути всі
науки і розлуки,
Розкинути в солодкій
втомі руки
І ствердити
щасливо: Я живу!
І хай пливуть
по небі білі хмари,
Як кораблі
у невідомий край.
Геть, всі турботи,
геть, усі примари,
Вітай, життя,
і, радосте, вітай!

АЛЛА КОССОВСЬКА

ПРО ЩО ПИШУТЬ ІНШІ

„ЗНОВУ НА РОСІЙСЬКІ ТЕМИ"

Польський щоденник „Нови Дзєннік" з 14 вересня опублікував статтю відомого польського публіциста И. Лободовського, який займає становище до російської інтерпретації історії. Цю статтю И. Лободовський написав у відповідь на пропаґування росіянами трьох річниць: 1110-ліття згадки про Русь у візантійських хроніках, 300-ліття з дня народження Петра І та 50-ліття оформлення СССР.

Полемізуючи з російським еміґраційним автором, Лободовський справедливо зазначає, що росіяни не повинні зголошувати претензій до періоду Київської Руси, бо „історія Київської Руси не є історичною власністю російського народу. Лободовський критично розцінює заслуги Петра І, бо, на його думку, цей російський цар хоч і „поклав основи під майбутній розвиток військової потуги на морі і суші" російського народу, одночасно перетворив росіян у „народ невільників". Вислідом цього є те, що „Росія, яка позбавила свободи багато народів і держав, сама не всилі здобути свободи для себе".

Російський імперіялізм досягнув свого апогею під фірмою СССР, в умовах якого „визріла й закріпилася нова ментальність правдиво „совєтської людини": мішанина містично забарвленого універсалізму з реакційним чорнопіднебінним шовінізмом". И. Лободовський підкреслює, що „коріння російського большевизму, цілком природно, сягають у російську історію, бо ніяка революція не є стихійною катастрофою, а політично - суспільні процеси такого роду не можуть поставати й розвиватися в історичній порожнечі".

Згадана нова стаття И. Лободовського заслуговує на увагу.

„КРАВАТКОВА ВІЙНА" В СССР

Гедрик Смит у спеціяльній кореспонденції з Москви („Ню Йорк Таймс" з 13 вересня) інформує про те, що серед чоловіків в СССР поширюється невдоволення з уваги на брак... „широких кольорових краваток" і такого ж кольору хусточок. Ця справа опинилась на сторінках совєтської преси, де пишеться, що легше побудувати завод чи греблю на ріці Єнісей, як випродукувати модні краватки чи гарні спортові сорочки.

Ця ж преса інформує, що нового типу краватки в СССР не будуть в продукції скоріше, як за два роки. Знаючи про ефективність совєтської легкої промисловости, совєтські громадяни почали радити собі самочинно, організуючи виріб модерних краваток у власному засягу, не оглядаючися на „держплян", який передбачає виробництво 10,3 мільйона краваток на 112 мільйонів чоловіків в СССР. До того плян передбачає виробництво краваток 4-цалевих в той час, коли населення вимагає краваток шириною 6 цалів.

РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ЗСА

Щоденник „Америка" з 9 вересня опублікував статтю на тему „потреби створення репрезентативної організації українців католиків" у ЗСА. Автор статті С. Скробач пропонує таку українську католицьку репрезентацію в ЗСА побудувати на базі існуючого Союзу Українців Католиків „Провидіння", ввівши потрібні зміни та доповнення.

У статті читаємо, що „своїм характером діяльности та завдань СУК „Провидіння" найкраще надається на репрезентативну організацію всіх українців католиків в ЗСА, брак якої саме тепер так сильно дається відчувати". Такого роду організація діяла б в дусі т. зв. світського апостоляту і з бігом часу заступила б усякі потворені в останніх роках такі світські організації як Т-во за Патріярхальний Устрій, Раду Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви тощо.

„САМООБМАН АМЕРИКАНСЬКИХ ЛІБЕРАЛЬНИХ ІНТЕЛЕКТУАЛІВ"

Відомий американський синдикований журналіст Джозеф Алсоп опублікував 13 вересня статтю на тему взаємин між СССР та комуністичним Китаєм, критикуючи одночасно брак реалізму серед американців в підході до китайсько - совєтської проблематики. На думку Алсопа, центральною проблемою міжнародних відносин на сучасному етапі не є ні в'єтнамський конфлікт, ані конфлікт на Близькому Сході. Найбільшу небезпеку для миру у світі становить щораз то більше загострювання у відносинах між СССР та Китаєм.

СССР переводить масове зосереджування своїх збройних сил на кордонах з Китаєм. Упродовж літніх місяців на Далекий Схід совєтське командування перекинуло додатково три моторизовані дивізії, що збільшує там совєтські збройні сили до 49 дивізій. Засаднича проблема, перед якою находиться Москва і совєтський військовий провід — це, як твердить Алсоп, визначити реченець превентивного удару на Китай, щоб в той спосіб ліквідувати китайську загрозу для СССР. На думку Алсопа, таке рішення не може статися пізніше як 1974 року, тобто коли Китай буде напередодні завершення розбудови власного атомового узброєння.

Загострення китайсько-совєтських відносин вможливило, як твердить Алсоп, широкозакроєну дипломатичну розгру президента Ніксона, але ініціятива Ніксона не применшила загрози. Ця розгра, пише Алсоп, створила передумови для затіснення совєтсько-американських взаємин і на теперішньому етапі найважливішим завданням американської дипломатії є не допустити до китайсько - совєтського конфлікту.

Ця проблема, не зважаючи на її виключну важливість, поки не знаходить зразуміння в ЗСА, де переважають самообманні погляди американських ліберальних інтелектуалістів, пише Алсоп. Американська преса в більшості повторює погляди демократичного кандидата на президента Джорджа МекҐоверна, які чи не найкраще віддзеркалюють отой політичний самообман в підході до китайсько - совєтської проблематики і до питань міжнародної політики взагалі.

Д-р Іван Скальчук

ЗА ПОКРАЩАННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ДІЇ І СИСТЕМИ УККА

Голос у дискусії

(2)

Друге головне завдання праці УККА — збереження національної субстанції нашої еміґрації, яка, подібно, як і всі інші еміґрації, знаходиться під важким асиміляційним та денаціоналізаційним тиском.

Із цим завданням УККА, як громадська координаційна централя, тільки тоді зможе дати собі раду й успішно його виконати, коли вся наша громада, коли всі організації — складові частини УККА, з успіхом виконуватимуть працю у своїх ділянках та активно співпрацюватимуть з координаційною Централею. Бож УККА не має свого власного апарату в різних секторах нашого громадського життя. УККА тільки тоді зможе ефективно виконувати координаційну ролю, коли поодинокі організації виконуватимуть працю у своїх секторах, зокрема, коли бачитимуть в УККА таки координаційну Централю, а не, як це бачить д-р М. Данилюк, „одну політичну групу з гуртом пристосуванців". (Див. „Свобода", ч. 144).

Помиляється д-р М. Данилюк, твердячи, що „коли у рості громадського життя він (УККА — І. С.) перебрав на себе також ролю координатора, то й тут виказався не ефективним" („Свобода", ч. 145). Ефективність координації, як сказано вище, у великій мірі залежить від координованих організацій, а координаційної ролі УККА ні від кого, ані від жадної установи „не перебирав", бо координаційних центрів не було. Координаційну працю на УККА поклали такі самі організації й конґреси і такою координаційною централею УККА повинен залишитися. Так про УККА думає і політичний однодумець д-ра М. Данилюка, провідний член ОДВУ, коли твердить: „Для нас УККА залишиться координаційною централею всіх національних, суспільно-громадських організацій ЗСА, які мають охоту в ньому бути і працювати". (Ярослав Гайвас: „На ясних і твердих позиціях", 1969, ст. 29).

II

Недоліки УККА в оцінці д-ра М. Данилюка

У своїй статті д-р М. Данилюк не спромігся дати об'єктивної критики діяльности й структури УККА. Він, використовуючи XI Конґрес УККА як „нагоду для дискусії", ствердив, що „дискусія і критика — це не нігілізм", що в нас „натиск останніми десятиліттями клався на те, щоб у ніякій мірі не критикувати наших центральних установ, бо це, мовляв, з однієї сторони дає ворогові зайві матеріяли в руки, а з другої сторони — демобілізує нашу громаду... Наголошувалось виключно т. зв. конструктивну дискусію, яка на думку окремих людей мала б починатися і кінчатися тим, що у нас все гаразд, а буде ще краще". (див. „Свобода", ч. 145).

Погано зрозумів д-р М. Данилюк і характер та значення конструктивної критики, бо вона не полягає в тому, щоб стверджувати, що в установі все гаразд, але в тому, щоб, вказуючи на недоліки в праці, подати теж способи для усунення даних недоліків, щоб наголосити, як можна поліпшити, скріпити й удосконалити систему та діяльність установи і викоренити помилки, які методи праці відкинути як перестарілі чи бюрократичні, як засвоїти нові методи, що могли б виправдати себе в майбутньому. Коли ж обмежимось у дискусії тільки наголошенням помилок, коли „гіперболічно" перебільшимо значення недоліків в установі, коли дозволимо собі переставляти чи перекручувати факти, коли припишемо установі різні „уявні й неіснуючі" недоліки, коли не виявимо доброї волі і не старатимемось дати об'єктивну оцінку здобуткам, то це й буде деструктивна критика. І, на жаль, предовга стаття д-ра М. Данилюка послідовно, від початку до кінця насичена деструктивним неґативізмом.

На думку д-ра М. Данилюка, „УККА, залишаючись репрезентацією всіх організацій, перебирає також до якоїсь міри ролю організації організацій. Але в кожному випадку, будучи верховною репрезентацією або перебираючи до якоїсь міри прероґативи централі організацій, УККА був задуманий безсумнівно соборним, демократичним і об'єднуючим всі установи, організації, групи, церковні громади, молодь і т. д. органом. (див. „Свобода", ч. 144).

Хіба ж для всіх повинно бути ясним, що УККА ні від кого, а зокрема від жадної установи „не перебирав до якоїсь міри ролю організації організацій", а також „не перебирав прероґатив централі організацій"; ані перед УККА, ні паралельно з УККА не існувало жадної іншої установи, яка ці функції чи прероґативи мала. УККА став такою централею, якою його хотіли бачити членські організації, і він був наділений такими прероґативами, які організації-члени УККА вважали за відповідне йому наділити. А цих організацій-членів УККА не мало, бо аж 59 центральних та понад 1 000 місцевих. І для кожного є очевидним, що УККА не тільки „був задуманий безсумнівно соборним, демократичним і об'єднуючим органом", але таки був таким у минулому й таким залишився по сьогоднішній день. Навіть і по виході п'ятьох організацій із системи УККА на IX Конґресі УККА (деякі з них в скорому часі до УККА повернулись), УККА і далі залишився „соборним, демократичним і об'єднуючим!"

Згадуючи побіжно IX Конґрес УККА, ролю на цьому Конґресі Комітету Громадської Єдности та ролю керівних органів УККА, д-р М. Данилюк „авторитетно" заявляє: „. . . установа перейшла в руки однієї політичної групи із гуртом пристосуванців, яких ніколи не бракує, щоб їхати на возі сильнішого, творячи разом типове і, сказати б, реакційне (sic — примітка І. С.) середовище". („Свобода", ч. 144). Виходить, що ця „одна політична група" в українській спільноті дуже міцна, коли може накинути свою волю аж 59-ти центральним організаціям, членам УККА. Чи справді у це вірить д-р М. Данилюк?

Про реакційність цієї „однієї політичної групи пристосуванців" не приходиться навіть говорити, бо цей закид запозичений д-ром М. Данилюком із словника якихось, мабуть, дуже „проґресивних" організацій чи інших „джерел". Жаль тільки, що д-р М. Данилюк не зумів визначити, де опинився УНС, в якому, до речі згадати, д-р М. Данилюк є головним контролером. Чи на думку д-ра М. Данилюка УНС став складовою частиною „однієї політичної групи", чи може опинився в гурті „пристосуванців, що їдуть на возі сильнішого".

(Далі буде).

ВІДБУВСЯ СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ТУСМ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

Легета і Галя Гулькевич, члени. До Світової Управи з уряду входять ще: голова Сеніорату ТУСМ та голови Крайових Управ з ЗСА, Канади та Арґентини.

Крайовий З'їзд ТУСМ ЗСА

16-го вересня відбувся також 5-ий Крайовий З'їзд ТУСМ в ЗСА. Уступаюча управа, очолювана Богданом Футалою, склала вичерпний звіт з праці та після широкої і часто палкої дискусії, на внесок Контрольної Комісії, З'їзд схвалив всю дотеперішню діяльність. Найбільше дискусійними були питання окремих акцій ТУСМ в ЗСА та ставлення ТУСМ до УККА у зв'язку з недалеким конґресом цієї громадської української централі в ЗСА. Крайова Управа подала різні свої внески щодо змін статуту УККА і ТУСМ є рішений активно змагатися за введення цих змін, бажаючи в цей спосіб управнити та поширити діяльність УККА.

Нову Крайову Управу ТУСМ в ЗСА обрано в такому складі: Олесь Черінь — голова, Богдан Гошовський та Богдан Клід — заступники, Дарка Івахів — секретар, Михайло Пилипчак — касир, Ігор Длябога та Ляриса Лозинська — члени. До Контрольної Комісії увійшли: Богдан Футала — голова, Лев Іваськів та Борис Потапенко — члени, а до Товариського Суду Мирон Биц — голова та Ірина Твардовська і Мирослав Футала — члени.

Доповіді та праця комісій

В рямках конгресу були прочитані дві доповіді: д-р П. Мірчук говорив про „Українські визвольні змагання під час другої світової війни та сьогоднішній спротив на Україні", а інж. Богдан Кульчицький на тему поточних завдань ТУСМ-у, враховуючи зовнішньо-політичну діяльність та ситуацію на відтинку українського організованого життя. В часі Конґресу і З'їзду працювали комісії: мандатна і верифікаційна, номінаційна та програмово-резолюційна. Конґрес схвалив відповідні резолюції та поробив потрібні рекомендації на майбутню каденцію.

Світовим Конґресом проводила президія в складі: Ігор Горіх (Лондон, Канада), Ярема Тауридський (Буенос Айрес, Арґентина), Богдан Футала (Чикаґо, ЗСА) Рома Лісович (Міннеаполіс,) та Олена Сидір-Чарторийська, (Ню Йорк.) Для переведення З'їзду була обрана президія в складі: Олесь Сацюк, Галя Гулькевич, Галя Бреславець і Ярослав Гулькевич.

На Світовому Конґресі ТУСМ управлених до голосування було 57 делеґатів, які репрезентували ТУСМ ЗСА, Канади, Арґентини, Европи та Австралії, та Сеніорат ТУСМ. В рамцях З'їзду ТУСМ в ЗСА взяло участь 80 управнених до голосування делеґатів ,які репрезентували 9 осередків діяльности та 2 ініціятивні групи ТУСМ. Серед чисельних гостей були представники українських Церков та громадських ,наукових та студентських організацій. Спеціяльні привітальні листи для учасників Конгресу наспіли від Верховного Архиєпископа УКЦеркви Кардинала Йосифа Сліпого та від митрополита УПЦеркви в ЗСА і УАПЦ Мстислава а також від проводу Українського Євангельсько-Баптиського Об'єднання Північної Америки. В загальному в Конґресі взяло участь понад 200 студентів із 3 континентів.

Сеніорат ТУСМ

30-го вересня і 1-го жовтня ц. р. в приміщеннях Українського Інституту Америки в Ню Йорку відбудеться студійна конференція та третій З'їзд Сеніорату ТУСМ.

Молоді українські лікарі в Чикаґо

Д-р Юрій Вигінний народився 20 січня 1946-го року в Авґсбургу (Німеччина) є сином Галини і д-ра Петра Вигінного.

Народну школу і приватну гімназію Норс Парк Академію закінчив він із відзначенням у червні 1964-го р. і був прийнятий до Стенфордського університету у Стенфорді, Каліфорнія.

У червні 1968-го р. він закінчив свої студії, осягнувши академічний ступінь бакалявра.

Восени цього ж року його прийнято на медицину в Іллинойський університет у Чикаґо, яку закінчив 2 червня 1972-го року, діставши диплом доктора медицини.

Крім приписових студій, д-р Юрій Вигінний відбув 6-тижневий курс в Нордвест університеті, педагогічного напрямку, а під час студій в Стенфордському університеті 1966-го р. брав участь у програмі виміни студентів між ЗСА і СССР, відбуваючи двомісячні студії в Москві, Києві і Ленінграді.

Під час медичних студій відбув також тримісячний курс медицини в Королівському медичному коледжі в Лондоні в 1971 році.

У молодших роках д-р Ю. Вигінний був у Пласті, відбувши 5 років пластових таборів на Діброві в Дітройті.

З першого липня 1972-го р. почав свою шпитальну практику у Біллінґс шпиталі, в Чикаґо.

Д-р Роман Б. Вітковський — син відомого лікаря стоматолога д-ра Антона і Орисі Вітковських. Він народився в Байройті (Німеччина) і разом з батьками прибув до Чикаґо в 1950 році. Тут він закінчив українську католицьку народну школу св. отця Николая та середню школу Де Пол Академі. У 1963 р. вступив на Лойольський університет, де закінчив передмедичні студії зі ступенем бакалявра в 1967-му р., а медичні студії в 1971 р., здобувши диплом доктора медицини. Ці обидва дипломи він зробив з відзначенням. З подібним успіхом склав він лікарські іспити Медичного Нешенел Борду і закінчив рік шпитальної практики в Чикаґо Веслей шпиталі у 1972 році. 1-го серпня ц. р. д-р Р. Вітковський почав свою спеціялізацію у Дженерал енд Емерджинці Медісін у Луісвіллі, Кентакі. Крім своїх студій, д-р Р. Вітковський склав матуру з Українознавства та належав до українського Пласту.

Д-р Павло Пундій

БОЛЮЧА ВТРАТА

(Пам'яті д-ра Івана Розгона)

10 липня 1972 р. у Детройті, Міч. в ЗСА, помер визначний громадський діяч, відомий український учений, дійсний член УВАН, НТШ, почесний член Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів ЗСА і Канади, професор вищих ветеринарних шкіл в Україні і на еміґрації, доктор ветеринарних наук, Іван Федорович Розгін.

Українська ветеринарія, а зокрема Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів ЗСА і Канади зазнали чергової найбільш болючої втрати. Вибув з-поміж нас засновник і співорганізатор нашого професійного товариства, його довголітній почесний голова, зразковий громадянин, великий патріот і талановитий фахівець. Зокрема редакційна колеґія журналу ОУВЛ „Інформативний Листок", якого бл. п. проф. д-р І. Розгін був останніх кілька років головним редактором та плодовитим дописувачем, втратили силу, що її не маємо ким замінити.

Народжений 18-го вересня 1897 р. у селі Куманові на Поділлі, сл. п. Іван Розгін вже в студентські роки включився в український революційний рух, а від 1917 р. був вояком Армії УН-Республіки у Гайдамацькому Коші Слобідської України, яким командував от. С. Петлюра та брав участь в обороні Києва і в боях за його визволення.

Після визвольних змагань і закінчення студій ветеринарної медицини, проф. і. Розгін посвятився науковій праці і, як біолог та спеціяліст у ділянці ветеринарних наук, головно в патології, працював у різних наукових дослідних інститутах, зокрема у Всеукраїнському Державному Інституті Експериментальної Ветеринарії.

Переїхавши на еміґрацію, спершу до Німеччини, брав активну участь в діяльності УВАН, НТШ і УВУ і зокрема у відновленому Українському Технічно-Господарському Інституті (УТГІ), як декан Ветеринарного Факультету, а після переїзду до ЗСА, працював в американській господарській системі, головно на пості керівника бактеріологічної лябораторії стейту Іллиной, а ввесь свій вільний час від заробіткової праці присвячував переважно ОУВЛ, в редаґуванні журналу і науковій праці.

Покійний залишив багато наукових праць, фахових розвідок з ветеринарії і біології, які друкувались у фахових ветеринарних виданнях у Києві й Харкові, ще в 1920 - 1930 рр, а пізніше на еміґрації у виданнях НТШ, УВАН і УТГІ. Крім того, проф. І. Розгін написав сотки статтей на громадські теми та брав активну участь у громадському житті. Зокрема велику увагу він віддавав проблемам УПЦеркви, як її активний член і щедрий добродій. Виступав, порушуючи різні актуальні питання громадського і політичного життя на сторінках еміґраційних часописів і журналів.

Покійного поховано на цвинтарі Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку в суботу 15 липня ц. р. Заупокійні відправи за душу проф. І. Розгона довершив ВПреосв. Митрополит УАПЦ Владика Мстислав, якому асистували протопресв. А. Селепина, протопресв. Ф. Шпаченко і митр. прот. П. Фалько. Прощальне слово в похоронному заведенні в Детройті виголосив голова ОУВЛікарів д-р Богдан Ткачук, а в церкві у Бавнд Бруку над домовиною промовляв Владика Мстислав, згадуючи великі заслуги Покійного перед українським народом і Православною Церквою. Над могилою промови виголосили: о. протопресв. А. Селепина від імени Консисторії УПЦеркви в ЗСА, проф. І. Замша від УВАН і д-р Р. Барановський від ОУВЛікарів.

Проф. Іван Розгін помер від ґенералізованої форми пістряка, осиротивши дружину і двох синів, невісток і внуків.

Уся українська спільнота у вільному світі боляче сприйняла передчасну смерть проф. Розгона.

Р. Б.

КОРОТКІ ВІСТКИ

У ЗВ'ЯЗКУ З ГЕНЕРАЛЬНОЮ АСАМБЛЕЄЮ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ, яка почалася у вівторок 19 вересня ц. р., всередині і навколо цієї міжнародної установи посилено видатно засоби безпеки, в більшій мірі, як це було, наприклад, в 1960 році, коли участь в Ген. Асамблеї брали Нікіта Хрущов і Фідель Кастро. Посилено ці засоби особливо ж внаслідок масакри жидівських змагунів арабськими терористами у Мюнхені на Олімпіяді, викинення азійців з Уґанди і все частіших випадків повітряного піратства. Триватиме Асамблея 13 тижнів. І провід ОН й окремі делеґації одержали вже погрози бомбових атентатів.

В НЮ ЙОРКУ ПОМЕР КОНҐРЕСМЕН ВІЛЬЯМ Ф. РАЄН, засновник Демократичного реформістського руху і видатний представник ліберального відламу Демократичної партії, проживши 50 років. В цьогорічних правиборах він переміг був члена Конгресу Беллу Абцуг. На його місце мають тепер вибрати нового кандидата.

У Клівленді відбувся День УНС

(Закінчення з 1-ої стор.)

більш заслужених діячів-піонерів УНСоюзу: колишнього довголітнього головного радного і тепер почесного члена Головного Уряду УНС Дмитра Шмаґалу, Григорія Кукіза, колишню заступницю головного предсідника Геновефу Зенко-Жеребняк, В. Владику, Н. Бобечка, Г. Кісіля, Марію Федак, Марію Капраль, Катерину Мураль, Галину Маґер, Василя Пулка, Н. Савчак та Марію Кукіз. У виконанні частини програми перешкодив дощ, але відбулися спортові змагання дружин Пласту, СУМА і Спортового Клюбу, виграша 50 оплачених на один рік забезпечень в УНСоюзі для дітей, до якої зареєстровано 187 учасників, як також виграша вартісних нагород. Прибуток з цієї імпрези призначений на допомогу потерпілим від повені в районах Вілкс Беррі в Пенсильвенії та Елмайри в Ню Йорку.

РАВТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Торонто. — На равті української преси й радіогодин, що відбудеться 10 лютого в Канадійській кімнаті готелю Роял Йорк, прибуде з Арґентини Міс Арґентини, українська красуня Ганна Дудик, за рахунок Бюра Подорожів Маркіяна Когута, Блур Травел Аґенція. Це ж Бюро зафундувало для двох осіб „подорож у невідоме" — до Европи або Півд. Америки, що її можуть виграти учасники зборів. Для нагород будуть також картини М. Левицького та І. Вельського.

ПОДЯКА

Оцим складаємо найсердечнішу подяку всім тим Особам, що своєю працею і жертвами причинилися до успішного прохарчування Гостей, у буфеті Пластової Оселі, під час літніх таборів і Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі.

За Управу Пластової Оселі в Іст Четгем

пл. сен. Я. Бойдуник — *голова*
пл. сен. І. Близнак — *секретар*

Ділимося сумною вісткою з Земляками княжої Теребовлі і Теребовельщини та Українською Громадою, що в четвер, 14-го вересня 1972 р. в Бріджпорті, Конн. (після довгої і важкої недуги, відійшов у Вічність на 86-му році життя

бл. п.

Дир. ІВАН КОЗАК

заслужений громадський діяч Теребовельщини, кооператор, учасник Визвольних Змагань, визначний диригент знаної на Поділлі оркестри читальні „Просвіта", член численних громадських організацій в краю і на еміґрації.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 16-го вересня 1972 р. з української католицької церкви св. Покрова на український цвинтар св. І. Хрестителя в Бріджпорті, Конн.

Прибитій смутком Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття і жалю.

Замість квітів на свіжу могилу, зложили 50.00 долярів на фонд „Церква в Потребі"

ГОЛОВНИЙ КОМІТЕТ ТЕРЕБОВЛЯН в НЮ ЙОРКУ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.

ІВАНА КНИША

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

в суботу, 23-го вересня 1972 року
о год. 8:30 ранку

До участи в молитвах просить

дружина **МИХАЙЛИНА** з родиною

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
на МОГИЛІ
нашого Найдорожчого МУЖА і БАТЬКА

бл. п.

АНТОНА МАЛЮЦИ

відбудеться

в неділю, 24-го вересня 1972 року
о годині 1:30 по полудні

на Українському Православному Цвинтарі

в SOUTH BOUND BROOK, N.J.

Про молитви за спокій душі Його просять
ОКСАНА — дружина
МОТРЯ і ДАНЯ — доньки

Замість квітів на могилу

сл. п. ЮРІЯ КОРИТКА

складаємо 15.00 долярів
на „Церкву в Потребі".

Д-р Володимир і Марія ПАСІЧНЯКИ

У ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого Приятеля

бл. п. Бориса Драгана

складаємо на фонд Українських Студій в Гарварді
50.00 долярів

БУВША РЕДАКЦІЙНА КОЛЕҐІЯ „МИР"
в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що в середу, 13-го вересня 1972 р., о год. 7:30 ранку, відійшов у Вічність на 57-му році життя наш Невіджалуваний **МУЖ, СИН, БРАТ і ШВАҐЕР**

бл. п.

Д-р ВОЛОДИМИР ЧАВС

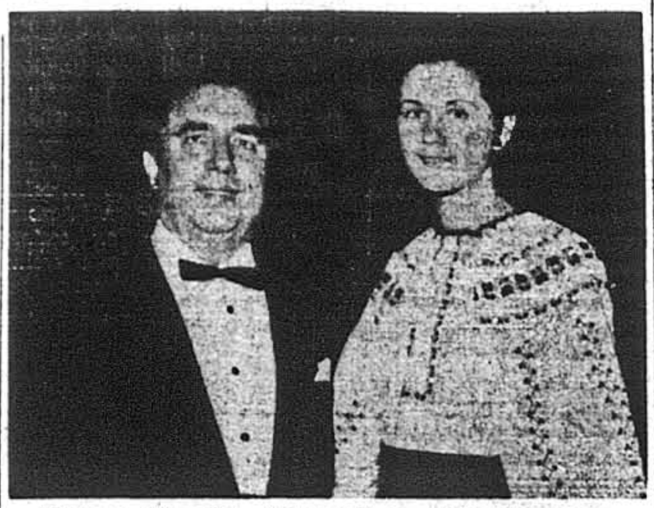
б. адвокат у Львові, а останньо заступник директора Бібліотеки Детройтського Університету.

ПОХОРОНИ відбулися в суботу, 16-го вересня ц. р., з церкви св. Михайла на цвинтар Grand Lawn Cemetery в Детройті.

У глибокому смутку:

дружина — **НАДЯ ЧАВС**
батько — **о. ПЕТРО ЧАВС**
сестра — **МАРІЯ ОМЕЦІНСЬКА** з мужем **ОМЕЛЯНОМ**
сестра — **КСЕНЯ ОЖЕ** з Родиною у Франції
брат — **РОМАН** з дружиною **ОКСАНОЮ** та дітьми **РОМАНОМ і ХРИСТЕЮ**
шваґер — **ЕВГЕН ВЕЛИКОРСЬКИЙ** з Родиною
сестрінка — **ІРИНА ОНУТРИК** з мужем **ЗЕНОНОМ** і сином **ПЕТРУСЕМ**
сестрінок — **ВОЛОДИМИР ОМЕЦІНСЬКИЙ** з дружиною **МАРТОЮ**
та ближча й дальша Родина на чужині й в Україні

Михайло Мінський виступає за український культурний обмін у країнах вільного світу

Маестро Михайло Мінський з акомпаніяторкою Марійкою Намурен

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л.П.) — У четвер 14 вересня Канцелярію УНСоюзу та редакцію „Свободи" відвідав оперовий співак, соліст-баритон Михайло Мінський. Він повернувся з концертів у Австралії, задля яких зробив кругосвітню подорож: вилетів із Ню Йорку 30 червня і повернувся до ЗСА з іще свіжими квітами від українців у Австралії 7-го вересня. Це — 80 годин у повітрі, із зупинками в Лос Анджелесі, Гонолюлю, Фіджі й Сидней, а в поворотній дорозі — через Пакістан, Індію, Туреччину, Німеччину й Англію — до ЗСА. Чи означає повернення до ЗСА повернення додому? Так і ні, бо маестро М. Мінський живе в кожній країні, де живуть українці:, якщо не він особисто, так його платівки пробиваються в кожну країну, приносячи українській людині чар-зілля мистецького співу.

Видатний український соліст Михайло Мінський до 20 років життя не знав української мови. Він народився в „Сірій Україні" — в середній Азії в СССР, де колись поселився його дід і де народився його батько. Студіював у Казанському університеті — в Сибіру. Але оте вічне „щось" тягло його в Україну, і нарешті трапилась нагода: під час другої світової війни він опинився, як вояк і військовополонений, на українській землі. Пісні почуті з уст народу, остаточно полонили Михайла Мінського, і українській культурі він вирішив присвятити своє життя. Ще в таборі совєтських полонених у Галичині він створив український хор. По війні знайшов український табір політичних неповоротців у Бад-Бергесфельді в Німеччині, і там уже співав як соліст у хорі проф. В. Завітневича. „Ой зійшла зоря" — його перше сольо, незабутнє як для мистця так і для його перших слухачів. Ще згодом — соліст у хорі „Трембіта" під диригуванням Кирила Цепенди, а від 1946 року Михайло Мінський співає сольо в Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, час до часу виїжджаючи то на окремі концерти, то студіюючи далі спів у Ню Йорку і в Римі. Останнім часом М. Мінський дав чимало індивідуальних концертів у різних країнах Европи. Дотепер вийшли три його платівки: у Німеччині „Пісні України", у ЗСА — „Парада пісень", і скоро вийде нова, у виданні в-ва „Муза", під наг. „Привіт із Ню Йорку".

Про найновішу концертову мандрівку до Австралії, її перебіг і наслідки найкраще посвідчать уривки з відгуків в украiнській пресі у тій країні. У „Вільній Думці" з 13 серпня проф. Д. Нитченко надрукував великий відгук, на концерт у Мельборні, заголовок якого говорить про все: „Рідна пісня сколихнула наші серця". У тому ж числі — „Концерт Михайла Мінського в Брізбені" О. Єремієнко, де сказано: „Що не пісня, то нові почування: то плаче серце, то раптом в очах засяє промінь від пісні „Підкручу я чорні вуса", а потім раптом серце зупинилось від громової пісні „Наш отаман Гамалія". Рухами руки, посмішкою — артист мов той маляр змінював щохвилини обличчя слухача, що увесь перетворився на слух. Спів, рухи, акомпаніямент злилися в одне. Коротка зупинка заповнювалась оплесками та криками „Браво! Біс! Слава!" І. Брозницький порівняв голос і артистичність виконання М. Мінського із Д. Гнатюком. У газеті „Українець в Австралії" Д. Любарська у відгуці „Велика душа артиста - співака" зазначила: „Отаких би „полководців" мистецтва, з вірною „тактикою", як маестро Мінський (взяв собі молодих акомпаніяторок — М. Намурен Галю і Олю Кривенко, щоб дати їм зрозуміти українську музику й відчути її красу!), частіше б чути таке прекрасне виконання наших пісень на наших сценах...

Михайло Мінський — багата, широка артистична натура. Такі у нього й пляни. Він майже закінчив підготову платівки на тему козацької, гетьманської України, з думами, піснями й аріями з відповідних опер. У підготові — матеріяли для платівки з піснями на тексти Т. Шевченка, Стрілецькі пісні, пісні УПА. Не все буде, звичайно, на платівках, більшість цих творів зазвучать на концертах. До речі, восени 1973 року маестро М. Мінський дасть низку індивідуальних концертів - речиталів у ЗСА і в Канаді. У його творчій лябораторії є й незвичайні пісні, наприклад цикль „Заборонені пісні" з окупованої Москвою України, народні пісні про голодний 1933-й рік, також „Дума про 33-й рік", текст поета Олекси Веретенченка, над музикою працює один із композиторів.

Щонайменше 5 000 слухачів побували на концертах Михайла Мінського в Австралії. Мистця співу щиро вітали з 25-літтям його творчої праці та вітали із вдалою першою реалізацією його давньої ідеї — налагодження культурного обміну мистецькими українськими силами з різних країн Вільного Світу.

Більше про українців у Австралії розповість маестро Михайло Мінський у своїй статті - привіті:

Привіт із Автралії українцям Америки і Канади!

Шановні і дорогі читачі! Почуваюся до милого обов'язку цією дорогою передати всім вам сердечний привіт від українців із далекої Австралії!

Я відбув двомісячне концертове турне по австралійських містах, де скупчені наші земляки. Концерти відбулися в Сіднею, Мельборні, Аделяїді, Брізбені, Канберрі, Перті та Джілонгу.

Хоч я не був жадним амбасадором і ніхто мене на те не уповноважував, то всюди, де співав, — на закінчення від себе а рівно ж від усіх українців нашого американського континенту, щиро вітав і переказував найкращі побажання нашим землякам в Австралії. Наші поселенці в Австралії раділи, що нарешті „стіни проламані і живий контакт з діяспорою поступово набирає реального значення. Українців у Австралії не так багато, яких 25 або 30 тисяч, ще того менш артистичних сил, а ті, що були — відійшли в інший світ, або пишуть мемуари. Отже, духовий харч там як ніколи зараз потрібен, особливо для молоді.

Всі мої концерти були зразково зорганізовані загальноукраїнською установою СУОА (Союз Укр. Організацій Австралії). Було все дбайливо приготоване, не було ніякого поділу, все зливалося в одне українське море — пісня наша єднала у собі серця усіх людей.

У майбутньому треба сподіватися жвавішого обміну культурними силами між континентами, бо й українська Австралія має також дещо показати.

Моє враження загальне — дуже добре: наші земляки не втратили любови до України, ні гумору, ні крайової гостинности. Живуть спокійним життям, повростали міцно в червонозем, матеріяльно не хитаються. Проблема теперішнього часу — культурне надбання, оформлення національної етнічної спільноти та шукання запобіжників проти асиміляції молоді, для якої робиться все можливе аби вона трималася батьківського прапора.

Межам щирости й радости слухачів не було кінця. Вперше в житті я пережив несподівані хвилини: публіка при кінці вставала з місць і оваційно дякувала за мій труд. Оскільки подорож відбувалася під знаком 25-річчя моєї співацької діяльності, не мало привітань та різних подарунків піднесли від Громад та приватних осіб: вишиваний рушник червоночорний на тему пісні „Два кольори", від жінок столиці Австралії — Канберри, мій портрет, намальований маестром В. Цибульським (малював майже з пам'яті); від СУОА дістав мапу Австралії з двома обличчями аборігенів — мабуть символ любови чи запрошення оселитися в Австралії.

Не їхав по заробітки у далеку країну — все, що я хотів, це донести нашу пісню всюди, де можна, до сердець наших земляків, збудити тих, що під чужим сонцем поволі засинають, та показати нашим українцям, яку ми зброю маємо в чужині.

У цьому аспекті я вдоволений зі своєї подорожі. Слухачі зрозуміли мої пісні і відгукнулися серцем й сльозами. Це — велика заплата за мій скромний труд.

Вісті з Відділу Славістики вРіджайні

Славістичний Відділ Саскачеванського університету в Ріджайні — це, мабуть, чи не наймолодший з усіх славістичних відділів на терені Канади. Заснований в 1971-72 академічному році поступово зміцнює та розбудовує свою покищо трирічну програму. Про зріст зацікавлення українознавчими студіями серед студіюючої молоді (головно української) свідчить статистика вписів, що таки в першому році заснування цього Відділу перевищила всякі сподівання, виріспи з кількости 15-20 студентів до поважного числа 80 - 95 студентів.

Як в процесі організації так і тепер професори цього Відділу д-р Н. Попіль та мгр о. О. Кравченко стоять в тісному зв'язку з українським учительським персоналом цієї провінції та в першу чергу з українською громадою. Громада в Ріджайні, хоч і невелика, але свідома й далеко не байдужа до справ потреб української студіюючої молоді. Ось уже другий рік, як такі українські організації: 1) Український Клюб Професіоналістів і Бизнесменів; 2) Українське Національне Об'єднання; 3) Товариство Українців Самостійників (ТУС); 4) Лицарі Колюмба — приділяють постійні грошові стипендії для студентів українознавчої ділянки. Стипендії уділяються студентам-українцям як за добрі поступи в науці так і в матеріяльній потребі.

Вищезгадані українські організації, як також і приватні особи багато спричинилися до розбудови бібліотечних ресурсів. Так, до розпорядження університетської бібліотеки неодноразово було передано численні цінні книжки з українознавчої літератури. При цьому треба згадати щедру й цінну пожертву о. Р. Лужного, пароха української католицької церкви, яка крім іншої літератури включає книжки з українського мистецтва та унікальне коштовне видання творів Т. Шевченка.

Український студентський клюб „Альфа-Омега", до якого входить уся свідома українська студіююча молодь університету, користується надзвичайною популярністю громади. Члени клюбу повсякчас разом з громадою приймають активну участь як в зорганізуванні численних мистецьких імпрез так і поважних святочних академій.

В часи, коли так багато пишеться про такі речі, як асиміляція, байдужість, недбальство та занехаяння рідних традицій окремими етнічними групами в Канаді відрадно спостерігати якища розвою й зацікавлення української молоді генерації рідним середовищем та українознавством зокрема.

Зацікавлених повідомляємо про те, що в 1972/73 Академічномму році на Від. славістики в Ріджайні будуть викладатися нові курси української літератури, а це: загально - інформативний курс „Вступ до української літератури" та курс на більш стислу й окреслену тему — Т. Шевченко та його часи", що охопить історичну добу того часу, аналізу творчости Т. Шевченка на тлі доби та зв'язок його з українськими культурними діячами того часу. На майбутнє запляновано курс „Реалізм в українській літературі" та курс „Церковно - слов'янської мови".

К.

У ЕТІОПІЇ ВІДЗНАЧИЛИ НОВИЙ РІК

У великій африканській старовинній державі Етіопія, колишня назва Абисинії, з її королем-правителем Г. Салассіє, 11-го вересня 1972 р. бучно відсвяткували Новий Рік і тепер за етіопським календарем розпочався... 1965 рік.

Справа в тому, що етіопський старовинний календар відстає від Григоріянського сучасного літочислення на 7 років і 8 місяців. Етіопський рік має не 12, а 13 місяців. Перші 12 місяців усі мають по 30 днів, а 13-й місяць має тільки 5 або 6 днів. За ті 5 чи залежно, коли є рік переносний, 6 днів державні службовці не дістають заробітної платні. На шляху реформи календаря стоять історичні традиції, якими етіопці дорожать.

Хто бажає теоретично помолодшати на 7 років і 8 місяців, може проїхатись до Етіопії...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 24-го ВЕРЕСНЯ 1972 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. Проситься чл. прибути на збори. Є важні справи. — Управа.

СПОРТ

Юрій Ґлова, Богдан Стопницький — переможці турніру УНС „16" і „8"

Союзівка, Кергонксон. (З. С.) — Юрій Ґлова, в групі чоловіків, і Богдан Стопницький, в групі сеньйорів, вийшли переможцями тенісового турніру УНСоюзу „16 і 8 найкращих", який відбувся минулої суботи і неділі, 16 - 17 вересня, на Союзівці в рамцях традиційного Дня УНСоюзу, головною атракцією якого є вибір міс Союзівки на наступний рік. Цей турнір за трофеї УНСоюзу влаштовують четвертий рік підряд інж. Юрій Савчак і ред. Зенон Снилик.

У фінальній грі чоловіків, Ґлова, 20-літній студент Ді Пол Університету в Чикаґо, здобув перемогу, коли Роман Ракочий , мол., 19-літній студент інженерії з Коговз, Н. И., не міг продовжувати змагань, віддаючи партію при стані 7:6 в його користь в третьому сеті, перший сет виграв Ґлова 6:2, другий сет Ракочий 7:6. Згідно з правильником українських тенісових турнірів в цьому році, в третьому сеті фінальної гри не примінюється т. зв. тай брейкера. У півфіналах, Ґлова переміг Ю. Савчака, 6:2, 6:3, а Ракочий З. Снилика 6:4, 6:3. В рунді переможених, тобто змагунів з одною програною після першої рунди, переможцем вийшов Юрій Петрикевич над Віктором Герлинським, 1:6, 6:2, 6:4.

У фінальній грі сеньйорів, Б. Стопницький переміг д-ра Володимира Гука, минулорічного переможця, 6:1,6:3. В півфіналах Стопницький переміг Кучинського 6:2, 2:6 6:4, а д-р Гук — Андрія Гончаренка 6:2, 6:0. В групі переможених, Ігор Сохан переміг у фіналі д-ра Ярослава Рожанковського 7:5, 6:4.

Змаганням, які відбувалися при чудовій погоді на п'ятьох твердих кортах Союзівки, приглядалася численна публіка. Нагороди фіналістам усіх груп вручили: Марія Душник, заступниця гол. предсідника УНСоюзу, новообрана Міс Союзівка Христина Товпаш, інж. Ярослав Рубель, інж. Роман Гавриляк, інж. Ю. Савчак і З. Снилик.

Останні тенісові змагання на Союзівці в цьому році — турнір Карпатського Лещетарського Клюбу за чашу д-ра Я. Рожанковського — відбудеться в суботу і неділю, 30 вересня і 1-го жовтня.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ДУБАС, членка УНС ВіВдд. 221 Б-ва св. Стефана в Чикаґо, Ілл., померла 29-го серпня 1972 р. на 83 р. ж. Нар. в с. Трудовім, пов. Золочів, Україна і стала членкою УНС в 1916 р. Полишила в смутку дочку Анну, 2 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 1 вересня ц. р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ МАТКОВСЬКА, членка УНС Відд. 430 Т-ва Дністер у Філядельфії, Па., померла 20 серпня 1972 р. на 60 р. ж. Нар. в с. Свобода, пов. Долина, Україна і стала членкою УНС в 1955 р. Полишила в смутку мужа Михайла, сина Кароля і доньку Анну. Похорон відбувся 24 серпня ц. р. на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АНАСТАСІЯ КІЦАК, членка УНС Відд. 362 Т-ва Просвіта в Бристолі, Па., померла 25 серпня 1972 р. на 80 р. ж. Стала членкою УНС в 1928 р. Полишила в смутку двох синів: Івана і Володимира та родину. Похорон відбувся 29 серпня ц. р. на цвинтарі св. Івана у Фраквіл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

Український Народний Союз

ДЛЯ СКРІПЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ ВІДДІЛІВ ТА ОКРУГ УНСОЮЗУ И ДЛЯ УСПІШНОГО ЗАВЕРШЕННЯ ЦЬОГОРІЧНОГО ЗМАГАННЯ, МЕТОЮ ЯКОГО Є ПРИДБАННЯ 5,700 НОВИХ ЧЛЕНІВ,

— відбудуться —

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

наступних Округ:

Дата	Місцевість	Доповідачі
22-го ВЕРЕСНЯ (п'ятниця)	НЮ ЙОРК Домівка „Дністра" 117 Авеню „А" Початок о год. 7-ій веч.	Марія Душник Ярослав Падох Іван Винник Василь Оріховський
23-го ВЕРЕСНЯ (субота)	АЛЕНТАВН Заля Укр. Католицької Церкви 1343 Ню Порт Авеню Нортгамптон, Па. Секретарський курс год. 3 по пол. Початок зборів о год. 6-ій веч.	Йосип Лисогір Анна Гарас Степан Гавриш
	ЮТИКА Церковна авдиторія 6 Катедж Пл. Початок о год. 4-ій по пол.	Ярослав Падох Володимир Запаранюк Василь Оріховський
24-го ВЕРЕСНЯ (неділя)	НЮАРК (Округи стейту Ню Джерзі, Нюарк, Перт Амбой, Джерзі Сіті, Пассейк) Український Народний Дім 140 Проспект Авеню, Ірвінґтон Початок о год. 3-ій по пол.	Володимир Сохан Уляна Дячук Степан Гавриш
	КОГОВЗ (Округа Трой) Український Горожанський Клюб Медов Ст., Коговз Початок о год. 2-ій по пол.	Ярослав Падох Володимир Запаранюк Василь Оріховський
	БАЛТИМОР Заля Укр. Католицької Церкви 1506 Чирч Ст. Початок о год. 1:30 по пол.	Йосип Лисогір Марія Душник

ТАРЗАН, Ч. 6812. Тарзан і Улі прилітають до тупелів

Дивися, Тарзане: багато більше тупельських жінок, як мужчин!

Виглядає, що вони щасливі належати до тупельців, вожде Улі! Можливо, що вони не захочуть стати дружинами кіків!

Тупельські жінки не є проблемою! Вони зроблять, як вирішить вождь тупелів!

А я все ще піду в заклад, що вони не захочуть...